

A király.

Bécs, szeptember 13. Wiederhofer orvos tanár állandóan a király mellett van s mellőle nem távozik. Az uralkodó betegségről elterjedt hírek valótlanok. Testileg egészséges. Ma reggel a schönbrunni kápolnában misét hallgatott. Leányának Gizella és Mária Valéria főhercegnőknek így nyilatkozott:

— Bizalmamat Istenben nem vesztettem el.

A királyné szobra.

Budapest, szeptember 13. A fővárosban óriási nyilvános gyászünnepeket terveznek az ujjországház előtt, ahol a királyné új szobránál százvezrek vonulnak el fáklyával. A miniszterek szónokolnak. Az összes dalárdák gyászenéket zengetnek. A „Nemzet” gyűjtése a fő- és székvárosban felállítandó szoborra 20,000 frt. Jókai Mór 300 frtot adott e célra.

Budapest, szeptember 13. A „Nemzet” által megindított gyűjtés a királyné szobrára rohamosan halad. Az alig két nap óta tartott gyűjtés már idáig nem kevesebb mint 20.000 frtot mutat ki. Ujabb adakoztak a „Nemzet” szerkesztőségénél: A Park-club egyesület 1000 frt. Bárány Atzél Béláné 1000 frt. Gróf Karácsonyi Jenőné 1000 frt.

A külföld részvéte.

Budapest, szeptember 13. Londonban az osztrák-magyar nagykövetség palotáján félárbozra eresztették a lobogót és a palotában számtalan látogató jelent meg, köztük több nagykövet és más ki-

váló személyek, hogy részvétüket kifejezzék. Salisbury, a ki most a kontinensen van, leadatta névjegyet. Tegnap a következő udvari jelentést adták ki: A királyné tegnap este a legnagyobb megdöbbenéssel és fájdalommal értesült arról a borzasztó gaztetről, amely Ausztria császárnéjának életét kioltotta. A királyné a legmélyebb gyász tölti el a császári Felség elhunytán, a kivel évek hosszú során át baráti viszonyban élt. Ő Felsége egyszersmind mély részvéttel van eltelve a nejétől megfosztott császár iránt, a kit hosszú, jótékony uralkodása alatt annyi csapás ért.

Budapest, szeptember 13. Az angol lapok felháborodással irnak a genfi rémes esetről és meleg részvéttel emlékeznek meg Ferencz József király ő Felségéről. A Times ezt írja: „Bizonyára az egész világ fel fog háborodni ezen a borzalmas, gyáva tetten. Egy európai uralkodó sem részesül nagyobb tiszteletben, mint Ferencz József ő Felsége. Ez az utolsó csapás szíve mélyéig hatott az angol nemzetnek.” — A Daily News azt mondja: „Erzsébet királyné a halálban is hősi bátorságot tanusított. Benne nemzedékünk egyik legeszményibb női alakja halt meg.” A Standard így ír: „Viktória királynő részvétnyilatkozata a brit nemzet érzelmeit fejezi ki. A századvég egyik rémtette sem indította meg a szíveket annyira és nem keltett olyan mély felháborodást, mint ez. A halott feletti gyásunkat még felülmúlja az élő iránt való részvétünk. Mindnyájunk szívét ő Felsége iránt való élénk részvét tölti el.”

Budapest, szeptember 13. Koppenhágában a dán király meglátgatta Trautenberg br. osztrák-magyar követet, hogy részvétét kifejezze. Ugyane célból Valde már herceg is meglátogatta a követet.

Budapest, szeptember 13. A genfi akadémia rendkívüli ülésében elhatározta, hogy Erzsébet királyné emlékezetét előcsarnokában emlékművel örökíti meg.

Genf lakossága ma megható, impozáns módon fejezte ki hódolatát a nagy halott iránt. Huszonnétezer ember gyász ruhába öltözve ünnepi mély csöndben vonult el a Beaurivage szálloda előtt, ahol Magyarország királynéja kiterítve fekszik.

Bécs, szept. 13. Vilmos német császár és neje, valamint Albert száz király szombaton délben Bécsbe érkeznek a temetésre. Berlinben négy heti udvari gyászt rendeltek el.

A gyász Bécsben.

Bécs, szeptember 13. A lapok, melyeknek nagy része ma is gyászkeretben jelent meg és a felejthetetlen királyné elhunyt felett érzett fájdalomnak ad kifejezést, mind egyértelműleg csodálják a király lelki nagyságát, vasakarátát, önuralmát és bámulatos megnyugvását. A király maga tette meg az intézkedéseket a felséges halott Bécsbe hozatalára és temetésére nézve is maga rendelte el a magyar hadgyakorlatok beszüntetését. Az összes lapok konstatálják a király változatlan jó egészségi állapotát és meghatóan írják le különösen Mária Valéria főhercegnővel való találkozását. Apa és leánya percekig zokogva ölelték egymást. A város gyász disztése, a mely tegnap, vasárnap lévén, lassan haladt, most már igazán nagyszerű jelleget kezd ölteni.

Bécs, szeptember 12. A tőzsde zárva van. Délután a tőzsde-tanács ülést tartott a további teendők megbeszélése végett.

Bécs, szeptember 12. A bécsi közseggtanácsban Lueger polgármester mély hatása beszéddel méltatta Erzsébet császárné és királyné dicső emlékét.

TÁRCZA.**Gödöllői zöld erdőben . . .**

Gödöllői zöld erdőben
Nagy zokogás, sirás támadt, —
Pergő levél, lenge szellő,
Messzejáró lomha felhő
Zokog érted, sir utánad.

Gödöllői zöld erdőben
Sárgul a fű gyér harasztan,
Hervadt virág csak beszél,
Szomoruan sejt, érzi:
— Oda van a bus Nagyaszonny!

Gödöllői szelid erdőt
Az enyészet tépi, vájja,
Fogy a sugár, — uő az árnyék,
Zsongó tavasz alig volt még
S már is ott az ősznek árnya.

. . . Gödöllői zöld erdőben
Oly nagyon szép volt az élet.
Királyasszony szelid léba
Csak rózsára, csak virágra —
Rút tövisre sohse lépett.

Gödöllői zöld erdőben
A Nagyaszonny otthon érzett, —
Fény, csillogás, tarka pompa
Sohse volt a vágya, gondja,
Ide járt csak, ide tévedt.

. . . Gödöllői szelid erdő
Királyasszonyt régen várja,

Sok virágot, lombot ápolt:
— Háttha jön a jó, az áldott,
Régi kedvét föltalálja! . . .

Gödöllői szelid erdő
A Nagyaszonnyt már nem járja,
Sárgul lombja, tépedt lombja
Csak siratja, csak zokogja, —
Nagy a buja, nagy a gyásza . . .

Juhász Sándor.

Unalomból.

A szép Winterné ásitott egyet és aztán mindjárt rá még egyet. Világos, hogy unatkozott. Végig vetette magát kétes eleganciájú szállodai szobájának pamlagán és pongyolában volt. Egyáltalán mióta megérkezett ebbe a nyomorult fészekbe, — mint mély indignációval nevezte a kisebbszarű fürdőt, az étkezések idejét kivéve, mindig pongyolában volt és a pamlagon feküdt. Két nap óta háromszor telegrafált Winter urnak (a Winter és Grünwald fa- és éoitkezési cég főnöke) hogy jöjjön érte és vigye máshova, más-képpen maga utazik; és háromszor jött a felelet, hogy Winter urnak rendkívül fontos és jövedelmező üzleti ügye van folyamatban, két nap mulva elvégzi, addig legyen türelemmel.

A türelem nem tartozott éppen a szép asszony kiváló tulajdonságai közé. A két nap alatt ötször összeveszett a komornájával, Lizával és utoljára csak egy tavalyi selyemruha árán birta kiengesztelni.

Most volt éppen félórja, hogy kibékültek. Ő nagysága leereszkedő hangulatban volt. Csöngetett a leánynak.

— Mi tetszik, nagyságos asszony?
— Nincs semmi ujság, Liza?
— Semmi, nagyságos asszony.

Liza, ezelőtt báró Hohenheim vasuti ellenőréknél volt szolgálatban és ott szokott hozzá az asszonynak a teljes címet megadni. Most bár lelke mélyéből érezte az irt, mely a bárók és az építési vállalkozóék közt volt, mégsem volt érzéketlen új állása előnye iránt és méltányolta a különbséget, mely a bárók gyakori sült krumpli vacsorái és Winterék bőséges konyhája és háztartása közt volt.

A nagyságos asszony sóhajtott.

— Liza; mit csináljunk ma este?
Mondjon valami okosat. — Megöl az unalom.

Liza vállat vont.

— Menjen színházba a nagyságos asszony.

— Színházba? mondta Winterné meglepve. Hát az is van itten?

— Olivastam a szinlapot — felelt Kiza. — Rippet adják.

— Csak ötször láttam még — sóhajtott a szép asszony. — Na, rem baj. Hozzon egy páholyt Liza, ha ugyan van páholy.

Liza elment, a szép asszony pedig visszafeküdt előbbi helyzetébe. Irtózatosságon unta magát. Két nap óta az étel-hordó pinczérekét kivéve, nem beszélt emberrel; sehol egy ismerős, de még olyan ember sem, akivel érdemes volna

A Park-club részvéte.

Budapest, szeptember 13. A Park-club egyesület választmánya ma délután 6 órakor ülést tartott, melyen a következő határozatokat hozták:

1. A Park-club feliratot intéz a kormányhoz, kérve hogy a Park Club, mint erkölcsi testület az eset felett érzett mély fájdalmát és gyászát a magas trón előtt bemutatni kegyeskedjék.

2. A Park Club a saját pénztárából a közadakozás útján felállítandó királynő szobor költségeihez 1000 forinttal hozzájárul.

3. Hogy a gyász eset alkalmából a club épületén alkalmazott gyász dísz 30 napon át fentartja.

A gaz merénylő.

Budapest, szeptember 13. Luccheni Luigi egy időben Magyarországon is megfordult s akkor látta először Erzsébet királynét, akinek arcvonásait jól megjegyezte. Azt hiszik, hogy ő volt az a kőfaragó munkás, aki Ziechiati néven Pest megyében dolgozott s akit akkor egy mérnök meggyilkolásának a gyanúja miatt elfogtak, de bizonyíték hiányában elbocsátottak.

Budapest, szeptember 12. Lausanneban a gyilkosnak tíz barátját fogták el, mert bizonyosnak látszik, hogy *czinkostársai vannak*. Luccheni a börtönben hihetetlen *szemtelenül viselkedik*. Ledérs dalokat dudolgat, milyenek az „Osteria” és „Numero otto” kezdetű frivol nóták. Az Orleansi herceg, akit megölni szándékozott, nem József főherceg veje, hanem Orleans Henrik herceg.

Budapest, szeptember 13. A genfi rendőrség erőiesen nyomoz három olaszt, akik a merénylet után Genf közelében vasutrá szálltak.

Le az olaszokkal

Budapest, szeptember 13. Fiumében és Triesztben ma sajnálatos tüntetések fordultak elő, amelyeknek ele az olasz nyelvű lakosság ellen irányult. A tüntetők számos üzlet kirakatait beverték és több embert megsebesítettek.

A gyilkos vallomása.

A merénylő Luccheni saját előadása szerint, még ez év elején jött Lausanne-ba, ahol mint kőmíves dolgozott. A főügyész tegnap újra kihallgatta őt s mai vallomásában a gyilkos a következőket mondta:

A lausannei újságokban olvasta, hogy Henrik orléanszi herceg Genfben szándékozik jönni s erre nyomban elhatározta, hogy a herceget megöli. Hozzá is látott azonnal terve megvalósításához, de mindenféle akadály jött közbe, amely miatt nem tudott a herceg közelébe férközni. Ujra kezdte az újságokat olvasni s a múlt héten megtudta, hogy Erzsébet királyné Genfben van. Azonnal nyomába vetette magát s leste az alkalmat, hogy merényletet követhessen el ellene. Már akkor is leste a királynét, amikor Rothschild báró villájából a Beurivage szállóba visszatért, de akkor nem volt kedvező alkalom s kénytelen volt eltérni, hogy a királyné bántalom nélkül térjen vissza szállójába. Jobb alkalmat várt, a mely mult szombatn kinálkozott. Délután kettőfél órakor megpillantotta Sztray grófnőt, aki a szálló lépcsőjéről lejött s ebből azt következtette, hogy nem sokára a királynénak is jönnie kell. A merénylő egy fa mellé állott s ott várta a királyné jövetelét. A gyilkos eszközt a kabátja ujjában rejtgetve. Luccheni azt állítja, hogy a ráspolyt Lausanne-ban egy kőmivestől vásárolta. Kihallgatása közben eddigi vallomásával ellenkezően azt mondta, hogy csak egyszer szurta meg a királynét, aki halk fölkiáltással összerogyott. Hogy aztán mi történt, azt nem tudja, mert nyomban a merénylet után elmenekült. Luccheni ezután így folytatta:

— Nagyon jól tudtam, hogy egy uralkodóné meggyilkolásával senkinek se fogok használni, de példát akartam mutatni. Bár mindegyik anarkista ily híven és pontosan teljesítené kötelességét, akkor nagyon rövid idő alatt sikerülne a polgári társadalmat kiirtani. Sajnálom, hogy a genfi kantonban nincs halálbüntetés. — Megtettem kötelességemet és már most semmi keresni valóm nincs ezen a világon. Nem bánom, szolgáltsanak ki Ausztriának és végezzenek ki a nyaktiló alatt. (E. U.)

A nemzetközi sajtó részvéte.

Amsterdamból Vilma koronázása alkalmából ott összegyűlt újságíró-kollektíváinktól a következő francia távirat érkezett:

Amsterdam, szept. 11.

„Les journalistes de tous pays réunis à Amsterdam envoient l'expression de leurs sentiments de profonde douleur et de respectueuse affliction devant le deuil qui vient de frapper l'Autriche Hongrie dans la personne d'une souveraine aimée et vénérée.

D. A. Waalwijk,

Président du comité pour la réception des journalistes étrangers.”

Magyarul: Az újságírók, a kik itt minden országból összegyűltek, a mély fájdalom kifejezését küldik és tiszteletteljesen hajolnak meg ama szerencsétlenség előtt, mely Ausztria Magyarországot érte egy igazán szeretett és tiszteit uralkodónő személyében.

D. A. Waalwijk,

a külföldi újságírókat fogadó bizottság elnöke

Az anarkisták ellen.

Páris, szept. 13.

A sajtó egy része a legszigorubb eljárást kívánja, hogy végre valahára az anarkista merényleteknek vége vessék. A Galois reméli, hogy a hatalmak törvényt fognak hozni a menekülési törvény

ismeretséget kötni. Az asszonyok, otthon összetakolt tolettjükkel iszonyuak; a férfiak lehetetlen vadász- és tennis-öltönyükben rémségesen közönségesek. Lehet, hogy nem is egészen így volt, de a szép Winterné így látta a dolgokat.

Igaz, hogy nagyon is sötét szemüvegén nézte a világot, a mióta itt volt. Milyen más volna Badenben, vagy Ostendében, a hol a konkurrens Freyerné nyaral. Ha mostan látná, bizonyosan megpukkadna a kárörömtől. Az bizonyosan udvaroltat most magának, kihasználja a férje távollétét. A vén skatulya. És ő, a szép fiatal asszony itt agyonunja magát. Hiszen udvaroltatna ő is, csak volna hamarosan kivel.

Ebben a nyomorult fészekben még az sincsen. Bezzeg Pesten más! Vajjon mit csinál most az ő kis szőke grófja? Nem gondolja, hogy az ő csodálat szép asszonya ilyen egy zugban unja magát. Elutazása előtt nem beszéltek és írni sem szoktak egymásnak; mert Winter ur nem értett tréfát ilyen dolgokban. Az igazat megvallom, a szép asszony ép olyan kevéssé törődött a kis gróffal, mint akárki mással. Csak épen hogy gróf volt és időtöltés volt. Mégis csak tudósítani kellett volna és bizonyosan utána jött volna; nem úgy, mint Winter ur, a férje, akinek még két napig üzleti dolgai vannak.

Komolyan latolgatta az esetet, hogy elváljak ettől a rettenetes embertől, akinek az üzleti dolgai előbbre valók, mint a felesége. Másrészt azonban Winter urnak tagadhatatlanul voltak jó oldalai is; mint a pesti három emeletes ház, a zugligeti

villa, a nyári és őszi nagyutazások stb. Es így aztán...

Liza félbeszakította reflexióit. Hozok egy páholyjegyet.

— Esik az eső, — újságolta. — Sokan lesznek a színházban. Milyen ruhát parancsol a nagyságos asszony?

— Esik? Még az is. Hozza a drap kosztümöt, kalapot, fátyolt. . . . Öltözzön maga is.

Félóra mulva utban voltak a színház felé. Winterné a fenomenális drap kosztümben, mely hivatta volt Badenben szenzációt kelteni, kalappal, esernyővel. Liza utána.

A színháznak csufolt bódé már meglehetősen tele volt és minden szem kíváncsian fordult a szép asszony felé, a mint belépett a tyukketrecszerű páholyba. Félségesen unott arezzal ült és fátyolán át lorgnonnal vizsgálta a jelenlevőket, a nélkül, hogy valakit kiűntetett volna a figyelmével. Aztán kezdetét vette a darab és minden különösebb incidens nélkül folyt le. Egy jelenet zajos derűséget keltett, mikor a kék hegyek tündére, valami Bájfalvi Viola kisasszony bűvös álomba merítvén Rip van Winklet, lábát hatalma jeléül annak mellére helyezte, mire bizonyos részéről a purterének hangok hallatszottak, hogy kész lesz agyonnyomni azt a szegény fiút, mely megjegyzés Bájfalvi kisasszony terjedelmére ezélt és őt látszólag izgatta.

Rip személyesítője azonban megnyerte a szép asszony tetszését. Játszani úgy játszott ugyan, mintha ahhoz, ami körülötte történik, abszolút semmi köze

nem volna; énekelni pedig valószínűleg soha sem hallott; de csinos, ábrándos arcu fiú volt, és szeme nem egyszer tévedt a szép asszony páholya felé. Egy kicsit hasonlított a kis gróffhoz is.

A szép Winterné gondolatokba merülve tért haza. E gondolatok végeredménye volt, hogy másnap, miután megitta a három pobár savanyuvizet, ösztönszerűleg a színház felé vette az útját.

Aznapi este nem volt előadás. Nagy plakátok hirdették, hogy főpróba van a holnapi „Gésák”-hoz.

A színház kiesett kissé a központból. Egy nem nagyon látogatott faszor végén volt. Már messziről hallatszott Thália papjainak és papnőinek hangos mulatozása a mellette való kis kortakoreszmában.

A szép asszony egy pillanatra megállt a bokrok közt. A koresma félszerében tartottak főpróbát a nyilvánosság kizárása nélkül. A nyilvánosság néhány habituéből állt, akik a környékbeli birtokos családokat reprezentáltak és traktáltak sörrel és sóskiflivel a Muzsa leányait.

Bájfalvi kisasszony — Mimóza — jelenése következett. Piszkos szürke szoknya volt rajta, sáros cipő és ferdén kapesolt derék. Kócos volt és még vas-tagabbnak nézett ki, mint az este. Végre megtalálta a szép asszony, a kit keresett.

„Rip ott állt egy sarokban, háttal a társaságnak. Elénk érdeklődéssel bámult egy idyllt, mely a koresmáros udvarában folyt le a béres és láthatta, de látta

ellen, a melylyel egyik-másik semleges állam területén oly nagy visszaélést követnek el. A *Matin* elhalaszthatatlannak tartja azt, hogy az olasz anarkisták felett mindenütt a legszigorubb felügyeletet és ellenőrzést gyakorolják, mert ezek hazájukból menekülve, a külföldi államokban állandó veszélyt képeznek. Itáliát kényszeríteni kellene, hogy tör-spezialistáit tartsa meg a maga számára.

Egyik lap azt írja, hogy két hónappal ezelőtt a zürichi anarkisták gyűlése tek egy sörpincezében, a melyen egy Luchesi nevű is részt vett. A gyűlésen elhatározták, hogy még október elseje előtt egy uralkodónak el kell esni az anarkisták töre alatt. Umberto olasz király volt áldozatul kiszemelve. A gyűlésen részt vett egy franciaügynök is, a ki a párisi titkos rendőrség fejét értesítette az összeküvésről. Delcassé külügyminiszter megbízásából értesítették erről az olasz kormányt, a mely azonnal megtette a szükséges intézkedéseket. A francia rendőrség sem mulasztotta el az intézkedések megtételét Faure védelmére, mivel egyes anarkisták a francia köztársasági elnök ellen is terveztek merényletet. 14 nappal ezelőtt egy másik anarkista-gyűlés volt, a melyen Luchesi többen árulással gyanúsították. Luchesi haragosan hagyta el a gyűlést e szavakkal:

„Pajtások, esküszöm, hogy egy hónappal lefolyásán belül egy királyt vagy egy királynőt megölök.“

A temetés előtt.

Bécs, szept. 13.

A holttest elhozatala végett tegnap este Bellegarde gróf főudvarmesterrel és a kamaraszemélyzettel külön udvari vonatot indítottak el Genfbe. Szeptember 15-én este 10 órakor hozzák a halottat a

Ripet háttal fordítani a többinek és azonnal tisztában volt a helyzettel.

— Megveti a többieket, világos... Megveti ezt a nyomorult bandát, ahol el van ásva a tehetsége, Ma, ha teremthetné neki egy méltóbb pozíciót, hol hírnevet szerezhetne magának. Mily nemes hivatás lenne! A grófnak kellene szólni; talán lehetne valamit...

Bájfalvy kisasszony jelenete véget érve, tisztelői egy pohár sört és egy pohár sört és egy sóskiflit nyújtottak át neki, amihez nagy apparátussal hozzáfogott. Egyszerre valaki hátulról letörte a félkiflit. Winterné ijedt szemekkel nézett oda. Rip volt.

— Szentelen, a kiflim! — visitotta Viola kisasszony, és utánarohant Ripnek, aki már a másik sarokban volt elfoglalva zsákmányával.

— Brávó, nagysám, ne hagyja magát; — tapsoltak a kórusban a maezenások.

Viola nagysám újabb rohamot próbált intézni, de Rip letorkolta.

— No asszony, nyughass, mert lesz otthon nemulass!

Viola „kisasszony“ visszavonult. A szép Winterné pedig sóbálványává meredve állt relytekhelyén. Azután sóhajtott.

Azután pedig ment egyenesen a táviróhivatalba és sürgönyözött Winter urnak, hogy délután utazik Budapestre. Egy perczig sem marad tovább ebben a fészekben.

Strasser Rózsika.

szokásos szertartásokkal a pályaudvarról a Burgba. Pénteken és szombaton megengedik a közönségnek a ravatal megtekintését. Szombaton délután 4 órakor lesz a temetés.

Genf, szeptember 13.

Fényképészeknek nem engedték meg, hogy a királyné megdicsőült arczáról felvételeket készíthessenek. Sőt az orvosoknak is meg kellett semmisíteni azt a lemezt amelyen a sebről felvett fotográfia volt. A szemle jegyzőkönyv szerint a szivhurokban sok vér volt, az orvosi látélet pedig oly mérvű belső vérzést konstatált, a mely lassan és fájdalom nélkül fulladást okozott.

Bécs, szeptember 13.

A kapuczinusok templomában a sirbolt a holttest megérkezéséig zárva maradt. A templom minden részét feketével vonták be.

A holttestet ideiglenesen a sirbolt előcsarnokában temetik el. Jelenleg ott áll még a május 24-én elhalt Lipót főherceg koporsója. Ezt holnap megáldják és az új sirboltba helyezik el, míg az így szabaddá váló helyet a királyné holttestének számára tartják fenn.

Bécs, szept. 12. A királyné holttestéért külön vonat indult Genfbe gr. Bellegarde főudvarmesterrel és a kamara személyzetével. A drága hamvakkal csütörtökön este *tíz órakor* érkeznek Bécsbe. A pályaudvarból a szokásos szertartásokkal a Burgba viszik. Pénteken és szombaton megengedik a közönségnek, hogy a ravatalon mégegyszer láthassa a felséges asszonyt. **A temetés szombaton d. u. 4. órakor lesz.**

Budapest, szeptember 12. Br. Bánffy Dezső miniszterelnök ma este Bécsbe utazik a temetési előkészületekre.

Budapest, szeptember 12. A képviselőház csütörtökön d. e. 11 órakor a főrendiház pedig 12 órakor tartandó ülésében határoz a temetésen való részvételéről. Valószínűleg 20 tagu küldöttség képviseli az országgyűlést.

Debreczen gyásza.

Rendkívüli városi közgyűlés.

Debreczen város törvényhatósága ma délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést tartott azon szomorú alkalomból, hogy Magyarország Nagyasszonya oly megrendítő módon halt meg.

A törvényhatóság tagjai teljesen feketében jelentek meg. A város ügyeinek intézői némán gyülekeztek és mély meghatottság látszott minden arczon.

Degenfeld József gróf főispán, fekete díszben jelent meg a következő mélyen megható beszéddel nyitotta meg a közgyűlést:

Tisztelt közgyűlés. A legnagyobb meghatottság fog el a midőn e mai rendkívüli közgyűlést megnyitom.

Szeretett felséges királyunkat s vele együtt hazánkat és a haza összes polgárait ismét egy oly megrendítő csapás sújtotta, mely az eddigieknél is váratlanabb és rettentőbb. Felséges királynénk a távol külföldi orgyilkos áldozata lett.

Bárki ellen irányult volna is a gyalázatos merénylet, minden jó érzésű emberben csak a legnagyobb irtózat és borzadályt kelthetné. De mennyivel nagyobb a mi fájdalmunk, midőn az, aki a merényletnek áldozatul esett a mi királynénk, nemcsak, de hazánknak legnehezebb időktől kezdve jótékony mentője és védangyala volt.

Siratjuk az elvesztettet, de nem kevésbé siratjuk felséges szent királyunkat, kinek szívet ezer csapás a legközelebből a legközvetlenebbül érinté, de szintugy hazánkat is, mely igen sokat vesztett a királynéban.

Ezen szomorú eseményből kifolyólag számos bizottsági tag írásbeli beadványa folytán lett e mai rendkívüli közgyűlés összehívva, s kizárólagos tárgya a felséges királyné gyászos elhunytá folytán szükséges intézkedések megtétele.

Komlóssy Arthur főjegyző a főispán beszéde után felolvasta a tanácsi indítványt, mely a következő:

Mélységes gyászunknak Ő császári és apostoli királyi Felségéhez intézendő és igaz részvétünket hiven tükröző feliratban adjunk kifejezést, mely feliratunknak a legmagasabb királyi trón elé juttatása iránt, magyar királyi Miniszterelnök ö Nagyméltóságát felirat útján kérjük meg.

A tanácsi előterjesztés a részvétfeliratot illetőleg és egyéb részeiben is egyhangulag elfogadtatván, megbizatik a városi tanács, miszerint az országot ért eme gyászeset alkalmából hivatalos uton nyerendő értesülések alapján tegyen meg saját hatáskörében mindent arra nézve, hogy Debreczen sz. kir. város közönségének részvétele úgy külsőleg, mint a lakosság igaz érzületéhez méltóan fejeztessék ki és esetleg más törvényhatóságokhoz hasonlóan, a temetési szertartásokon törvényhatóságunk is képviselve legyen.

A tanács indítványát egyhangulag elfogadták.

Komlóssy Arthur főjegyző ezután felolvasta a megkapóan szépen fogalmazott részvét feliratot, mely a következő:

Felséges Császár és Apostoli Király, legkegyelmesebb Urunk!

Egy jajkiáltás futja be Magyarországot; a halálos tördőfés, mely a legnehezebb szívet érte, a magyar nemzet szívet is átjárta!

Zokogva borulunk le a mi drága királynénk a mi védő nagyasszonyunk szentelt ravatalára s a könnyek fátyolán keresztül rebegi ajakunk, hogy: *Magyarország őrangyala elszállott!*

A fejedelmi nő, kit milliók szeretete környezett, ki édes varázslattal fogta körül a magyar nemzet szívet, ki Felséges Királyunknak hű életpárja és gyönyörű volt, nincs többé, — egy démoni szörnyített megfosztotta angyali erényekben tündöklő kincsétől nemzetét és királyát!

Közös a mi bánatunk Felségeddel és mint Magyarország összes törvényhatóságai, úgy mi, Debreczen sz. kir. város polgárai, mi is együtt érzünk sok megpróbáltatáson keresztül ment Urunk és királyunk nagy szívével, melynek vigasztalására a mély gyásznak e pillanatában gyöngye minden szó, hasztalan minden betű.

Nem is kíséreljük meg oly feladatra vállalkozni, mely a legfelsőbb isteni gondviseléstől függ.

Engedje meg azért Felséges Urunk, hogy Erzsébet királynénk Ő Felsége gyászos elmulása feletti mérhetlen keservünknek s a pótolhatatlan veszteség miatti fájdalmas részvételünknek igaz gyöngyeit a legmagasabb trón zsámolya elé lerakjuk.

S a midőn a Mindenható Istennek véghetetlen és örök kegyelmét összetett

kezekkel kérjük Felségednek, koronás királyunknak, legalkotmányosabb fejedelmünknek, a magyar nemzet atyjának — gyászbaborult felkent fejére:

Hódoló tisztelettel és változatlan hűséggel vagyunk s Debreczen szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 1898. szeptember hó 13-án tartott rendkívüli közgyűléséből Császári és Apostoli királyi felségednek, legkegyelmesebb Urunknak legalázatosabb alattvalói:

Simonffy Imre
polgármester.

Komlóssy Arthur
főjegyző.

A felirat elhangzása után elnöklő főispán közgyűlést negyedórára felfüggesztette, ezután a közgyűlés jegyzőkönyvét hitelesítették.

Kiss Áron püspöki körlevele.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület összes gyülekezeteihez Kiss Áron püspök a legmélyebb megilletődés hangján főpásztori levelet intézett, amelyben felhívja a lelkészeket, hogy a királyné temetése napján, lehetőleg a temetés órájában minden templomban gyászisteniszteletet tartsanak; a temetés idejéig a harangok bizonyos időben naponta meghuzassanak; az isteniszteleteken az iskolák növendékei megjelenjenek; a közép iskolákban a királyné erőnyeit és a nemzet veszteségét méltató ünnepek tartassanak.

Az egyházak és a kollégium részvéte.

Kiss Áron püspök és gr. Degenfeld József főgondnok elnöklése mellett a ref. presbiterium és a főiskolai tanárikar értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy szombaton d. e. mind a négy templomban gyászistenisztelet lesz, a melyen az ifjuság is részt vesz. A kollégiumban pedig a jövő héten gyászünnepélyt rendeznek. A r. kath. templom harangjai vasárnapról kezdve minden este megkondulnak az országos gyász jeléül.

A kollégiumi ifjuság tegnap délután 6. órakor szándékozott gyűlést tartani megbeszélendő az országos gyászban való részvétel módjait. E gyűlés közbejött akadályok miatt valószínűleg csak ma délután fog megtartani.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti távirata. —

Az udvari gyász.

Budapest, szept. 13. A hivatalos udvari gyász hat hónapig tart. A legmélyebb gyász szeptember 17-től november 17-ig tart, utána két hónapig mély, utolsó két hónapig kisebb gyász.

A király nyilatkozata.

Budapest, szept. 13. Bécsből telegrafálják. A király szószerint mondta:

— *A világ nem sejtí, mennyire szeretttük egymást. — Ezt a rendkívüli asszonyt rendkívüli módon akarom meg-tisztelni.*

Ő Felsége tegnap először sétált a schönbrunni parkban leányaival Gizella bajor hercegnővel és Mária Valéria királyi hercegnővel.

A merénylő.

Budapest, szept. 13. Genfből telegrafálják: Lucheninek, a gyilkos merénylőnek megmutatták a ráspolyt, melylyel a felséges királynét megölte.

— Igen, ezzel szurtam meg a királynét — felelte. — Éppen ezt választottam,

mert minden késnél, vagy más eszköznél veszedelmesebb. Különös előkészületet tettem a döfésre, a mely oly tökéletesen sikerült.

Lucheni alacsony, zömök, rendkívül erős fizikó. Lefelé szélesedő nagy arczán gonoszság látszik. Szeme aczélszürke, szuró tekintetű.

Különben szeliden viselkedik, egészen nyugodt, szinte derült és készséggel mutogatja meg, hogy mily módon követte el a merényletet.

A királyné szobra.

Budapest, szeptember 13. Ma délelőtt az összes budapesti lapok szerkesztősegei Falk Miksánál értekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy az összes magyarországi lapok szerkesztősegeihez felszólítást intéznek a királyné szobrára való gyűjtés együttes megindítása czéljából.

Bánffy Schönbrunnban.

Budapest, szeptem. 13. Bánffy báró miniszterelnök ma délelőtt 11 órakor ment a királyhoz Schönbrunnba. A király délután fél 2-kor fogadta külön kihallgatáson a miniszterelnököt, melyen a magyar törvényhozás és a kormány legmélyebb részvétét fejezte ki.

Vasuti szerencsétlenség.

Pócs, szeptember 13. Hét-szilasnál ma reggel 10 és 11 óra közt két vonat összeütközött. — Számosan megsebesültek, különösen a vonatkísérő személyzet közül. A fékező azonnal meghalt.

Óriási sikkasztás az ó-budai hajógyárban.

Budapest, szeptember 13. Az ó-budai hajógyárban óriási sikkasztást fedeztek föl és kiderült az is, hogy szándékosan gyújtogattak. Az összes tisztviselőket felfüggesztették.

NAPI HIREK.

Debreczen város koszoruja.

A ma délelőtti rendkívüli közgyűlés után a tanács rövid ülést tartott, melyen több rendbeli határozatok hoztak a királyné halálesete alkalmából kifejtendő gyász tárgyában. — A többek között határozatba ment, hogy a Felséges asszony ravatalára babérlevelekből font impozáns koszorút helyez a város, melynek a város színeit (kék sárga) viselő kétágu selyem szalagján a következő arany nyomású felírás lesz olvasható:

Erzsébet ő cs. és kir. Felsége, Magyarország áldott emlékü királynéjának! — Debreczen szab. kir. város közönsége. 1898. Szeptember hó 17.

A koszorút és szalagot már holnap elküldik Bécsbe.

Polgártársainkhoz!

Lapunk utján értesítjük olvasóközönségünket és t. polgártársainkat, hogy ma estétől kezdve a magyarok elhunyt Nagyasszonyának emlékére mindennap este 8 órától 9-ig megkondulnak a város összes harangjai, valamint az elhunyt királyné temetésének idején is.

A temetés napján délelőtt 9 órakor gyászistenisztelet lesz az ev. ref. templomokban, 10 órakor pedig gyászmise a rk. egyházban. A törvényhatóság bizottsági tagjai szombaton 9 órakor gyülekeznek össze a városháza nagytermében s onnan testületileg vonulnak a templomba. Az urak fekete szalonöltönyben kéretnek megjelenni.

Ugy értesültünk, hogy a fájdalomban velünk együtt érző izr. polgártársaink szombaton — ünnepek miatt — nem tarthatnak gyászistentiszteletet, de bizonyára ők is fognak módot találni, hogy imáikat égbe küldjék nemzetünk védőangyalának üdvéért.

A magyar nemzet uralkodóinak halálát mindenkor meggyászolta. Gyászol e nemzet most is és talán soha mélyebben nem gyászolt, mint e pillanatban. Némuljon el azért a temetésig a zene, ne szóljon a dal, midőn a haza szive fáj... Szombaton délután négy órától hatig, midőn az elhunyt felséges asszonyt temetik, a gyász jeléül zárjuk be a boltokat s vegyüljön össze szivünk imája a harangok zugásával.

Ismerjük polgártársaink nemes érzését s azért kérjük ezeket... Ne csak a lengő fekete zászlók jelezzék fájdalmunkat, hanem gyászoljon szivünk is elvesztett drága kincsünk felett...

A belügyminiszter leirata.

Több helyről azon kérdést intézték a belügyminiszterhez, hogy a megboldogult királyné temetésén képviselve lesznek-e a törvényhatóságok. Ezen kérdésre Perczel Dezső m. kir. belügyminiszter a következő távirattal felelt:

Az iránt, vajjon a királyné temetésén a törvényhatóságok, küldöttségek által képviseltetik-e magokat és hány tagból álljon a küldöttség. — tárgyalások lévén folyamatban az eredményt legközelebb közölni fogom, egyuttal megjegyzem, hogy e czélből rendkívüli közgyűlések összehívása, a törvényes határidőn belül történhetik. Perczel.

— **Elnapolt népgyűlés.** A helybeli függetlenségi párt szeptember 18-ikán tartandó népgyűlésre engedélyt kapott. Most azonban — tekintettel az országos gyászra — a párt vezetői ezen tervezett népgyűlés elnapolását határozták el.

— **Hajdu Szoboszló új főkapitánya.** Hajdu Szoboszló eddigi rendőrkapitányát, mint annak idején megirtuk, az elhunyt Szivós Géza helyére választották meg főjegyzőnek. Így megüresedett ott a kapitányi állás, amelyre Degenfeld József gróf főispán G. Tóth Jánost nevezte ki.

— **Hajdumegye közigazgatási bizottsága** tegnap tartotta havi ülését a főispán elnöklése mellett.

— **Tudakozódó iroda a kereskedelmi és iparkamarában.** A kereskedelmi minisztertől fontos leirat érkezett a debreczeni kereskedelmi iparkamarához: Minthogy — így szól a leirat — ez idő szerint a vidéki kereskedők és iparosok vám, fuvarszállítási, díjszabási és egyéb őket érdeklő kérdésekben szükséges felvilágosításokat nem kaphatják meg oly gyorsan és esetleg anyagi áldozatok meghozatala

nélkül, mint az a hazai kereskedelem fejlesztése érdekében kívánatosnak mutatkozik, a tudakozó intézmények vidéken való szervezését is tervbe vettem. Ezen intézményt legegyszerűbben a *kereskedelmi és iparkamarákkal kapcsolatos vélném megoldhatónak*, melyek a magyar kereskedelmi muzeum kebelében szervezett Tudakozó Irodával szerves kapcsolatba lennének hozandók. Ennélfogva utasítottam egyidejűleg a magyar kereskedelmi muzeum igazgatóságát, hogy ezen kérdés megoldása végett a kamarával magát érintkezésbe téve, a kamarával egyetértőleg terjesszen elemi megtehető javaslatot. Felhívom ennélfogva a kamarát, hogy a nevezett muzeum igazgatóságától veendő felhívásra szíveskedjék azzal ezen ügyre vonatkozó véleményét, javaslatát közölni és pedig tekintettel arra, hogy ez intézményt már 1899. január hóval életbe léptetni kívánom, lehetőleg mielőbb. Tájékoztatóul megjegyzem, hogy az intézményt a lehető legegyszerűbben, minden felesleges adminisztratív teendő nélkül, kereskedelmi alapon kívánom szervezni, minthogy csak így várhatok attól sikert. Végül megjegyzem, hogy amennyiben a kamara netalán szükségesnek tartaná ezen kérdés szóbeli tárgyalását, hajlandó vagyok ez iránt is intézkedni. Budapest, 1898. évi augusztus 26. B. Bánfalvi.

— **A női kereskedelmi tanfolyam megnyitása.** Vasárnap nyit meg a debreczeni kereskedelmi akadémiában szervezett női kereskedelmi tanfolyam. Megnyitására nagyobb szabású ünnepély volt tervezve. De a nagy nemzeti gyász miatt egyedül arra szorítkoztak, hogy a kisasszony diákok előtt Zádor Lajos a kereskedőtársulat elnöke a következő beszédet mondotta el:

Tisztelt Kisasszonyok!

Hazánk mai óriási fájdalma közepette, melylyel a rajongásig szeretett Királynőnk szomorú kimúltát kell siratnunk, — üdvözlöm Önöket, az ezen iskolát fenntartó társulat nevében. Társulatunk választmánya minden időben legfőbb gondjai közé sorolta: a kereskedelmi szakoktatás fejlesztését és népszerűsítését; és a midőn azt a női oktatásra is kiterjesztheti, örvendetes kötelességet vél teljesíteni. Önök szakképzett tanerők vezetése mellett, teljesen felszerelt iskolában nyerendik az oktatást. Legyenek Önök hivatásuktól elterelve, szorgalmasak és kitartók, hogy az évfolyam elteltével teljes megnyugvással tekinthessenek vissza az itt eltöltött napokra. Az itt nyert ismeretbővítés mindenestre jövő boldogulásuknak segítője leendő, akár a társadalmi munka körben akár pedig a családi életben, miután ezen tantolyam a napi élet szakképzésében nagy horderővel bír. Ujra üdvözlöm Önöket. — A tanfolyamot megnyitottam nyilvánítom; a többi tudnivalókról az Igazgató ur lesz szíves Önöket értesíteni.

— **Egy szomorú temetés.** Tegnap délután tettek örök nyugalomra az élete 21-ik évében szerencsétlen véletlen következtében elhunyt ifjú nőt, dr. *Mariska György* ügyvéd nejét a közönség óriási részvete mellett. A boldogult felett *Könyves Tóth Kálmán* lelkész tartott könyvekig megható remek gyászbeszédet, melynek elhangzása után szomorú melodiák zengésénél kísérték ki nyugtató sirhalomba a férjét s kedves két gyermekét oly korán elhagyott anya földi porsátórárt. Aldott legyen a hant, mely porát fedi és áldott a virág, mely sirhalmán kinő!

— **Értesítés.** Az iparos ifjuság önképző egylete által a nagyerdei „Dobos” pavilonban e hó 18-án tartani szándékolt *szüreti ünnepély* a nemzeti nagygyász miatt bizonytalan időre elhalasztatlk.

— **Verekedő kártyások.** Ilyen ezimű hír került lapunk szeptember 10-iki számába. E hirre vonatkozólag megbízható forrásból azt az értesítést vettük, hogy az Erzsébet kávéházban nem volt semminemű esetpáté, aminthogy ez a kávéház szoliditására és arról ismeretes, hogy oda tisztességes hivatalnokok és polgárok járnak. Hazárd játékot pedig e kávéházban sohasem üznek.

— **Az új sertésvásártér.** A belügyminiszter jóváhagyta az új sertésvásártérnek a közvágóhid elébe való helyezését s erről a következő leiratban értesítette a város közönségét:

A város törvényhatósági bizottságának f. évi április hó 21-én 94/5203 sz. a. hozott közgyűlési határozatát, mely szerint a sertésvásártér helyéül mint e czélra legalkalmasabb a vágóhid előtti tér jelöltet ki és költség számítás szerint összesen 19.200 frt költséggel leendő berendezése s a költségeknek fele részben a vágóhid, felerészben pedig a vásárvám és piacz jövedelméből leendő fedezése rendeltetett el, *Boczkó Sámuel* és társai bizottsági tagok felebbezése folytán felülvizsgálat alá vevén, azt helybenhagyom és az ellene közbevetett felebbezést elutasítom.

Mert az általam ezen ügyben meghallgatott földmívelésügyi miniszter ur kijelentése szerint a város régi sertésvásártere a város belterületén s különben is alkalmatlan helyen volt elhelyezve; az újabb kijelölt terület pedig úgy talajánál mint fekvésénél és környezetéhez való viszonyainál fogva sertésvásártérnek kiválóan alkalmas és az ellene hozzáférhetőség szempontjából a felebbezésben felhozott kifogások nem oly természetűek, hogy az állat vásártér használatát lényegesen akadályoznák s hogy azokon segíteni ne lehetne.

Miről a város közönségét a folyó évi május hó 23-áról 1276. sz. a. kelt polgármesteri jelentés csatolmányainak visszaküldése mellett oly megjegyzéssel értesíteni, hogy a szóban levő vásártér áthelyezése czéljából szükségesnek mutatkozó magán telkek megszerzése iránt a törvény szerint megkívántató alaki eljárás és kellékek betartása mellett hozandó közgyűlési határozat hozzám jóváhagyás végett szintén bemutatandó lesz.

— **Egy mérnök ügye.** Gárdos Károly mérnök annak a kijelentésére kért föl, hogy ismeretes ügyében a rendőrség ellenfeleinek följelentésére, egyszerűen csak „megfigyelés”-ét rendelte el. Megfigyelni, följelentésre, bárkit lehet, anélkül, hogy ez az illetőt kompromittálna.

— **Köszönetnyilvánítás.** A debreczeni m. kir. dohánygyár munkásaiból alakult műkedvelő társaság által folyó hó 3-án és 10-én a Margit fürdő táncztermében tartott jótékonyezélu műkedvelő előadás alkalmával szívesek voltak felülfizetni: *Roehlitz Schmidt Arthur* gyógyszerész ur 5 frtot, *Dankó Béla* ur 1 frtot — összesen 6 frt. — *Incze Lajos* építési vállalkozó ur Nagyváradról 10 frtot és *Spuller János* fényképész ur 2 frtot összesen 12 frt. — mindössze 18 frt.

A rendező bizottság és a dohánygyári munkások betegsegélyző egylete nevében fogadják ez uton is nemcsak a közönségért köszönetünket. — Debreczen, 1898. szeptember hó 12-én. *Thoma Miklós* gyártási ügyelő, mint m. rendező. *Kovács György* mint b. jegyző.

— **Meggyuladt szalonnasütés közben.** Rottenetesen bűnhődött meg vigyázatlanságáért tegnap este *Radács Veron* 20 éves paraszt leány. A „Látókép” csárda felé a mezei munka után vacsorára szalonnát sütött. A szalonnából lecsöpögő zsir fellobbant s a lobogó lángtól a leány ruhái is meggyuladtak. A tüztől megremült leány futásnak eredt, miáltal még növelte a veszedelmet. A kiállott fájdalomtól eszméletlenül rogyott össze és ezzel véletlenül elfojtotta a tüzet. A lobogó laggal égő és sikoltozó leány segítségére sietők vitték be, a közeli tanyára. Dr. *Altmann Béla* nyújtotta az első segélyt a lábait és altestét veszedelmesen össze égetett leánynak. Bár a bal lábát valószínűleg le kell végni — de azért életben maradásához van remény.

x **Tanításban gyakorlott joghallgató órákat** ad szerény feltételek mellett gymn. realiskolai tanulóknak. Mielőbbi szíves megkeresések a szerkesztőségbe kéretnek.

x **Egy hat szobából** és mellékhelyiségekből álló, ujonnan épített házban lévő lakás az *Arany János (Kádas)* utcában kiadó.

A kiegyezési javaslatok sorsa.

A nemzetet ért nagy csapás megakasztotta a parlamentek rendes működését úgy Magyarországon, mint Ausztriában. A magyar képviselőház rendkívüli ülésén a *Szilágyi Dezső* által előterjesztett és a törvényhozás által elfogadott határozatok közt van ez is:

— Elhatározza a Ház, hogy az országos gyásznak megfelelően üléseit felfüggeszti és az első ülést a temetést követő harmadik napra délelőtt tíz órára hívja össze az elnök, mely ülés a Ház további munkálkodása fölött határozni fog.

Ezzel a határozattal mindenekelőtt meg van semmisítve a képviselőház ülésén hozott azon határozat, hogy a képviselőház hétfőn ülést tart, amelyen a napirend indítvány fölött kellett volna határozni. A rendkívüli ülés közben nemcsak a teremben, de a folyosón is mindenki az országot ért gyással foglalkozott. De a kik közben a felől is gondolkodtak, hogy az esemény mily hatással lesz a napirenden lévő politikai kérdésekre, megegyeztek abban, hogy a kiegyezési ügyekben a gyász napjai alatt fordulat lehet. Föltesszik ugyanis, hogy Ausztriában a király lelkigyötrelmeit most már nem akarják súlyosbitani politikai gondokkal és a viszálykodó pártok beleegyeznek abba, hogy az osztrák parlamentben a kiegyezési javaslatokat alkotmányosan tárgyalják. Az osztrák parlament egyelőre szintén csak a gyászra vonatkozó intézkedések tárgyában tart ülést, de aztán ha ismét rendes ülésekre hívják össze a reichsrathot, módot keresnek annak megértésére, hogy a királyt most egyelőre újabb kiegyezési konferenciákkal nem szabad zavarni, és mert eléggé nyilvánvaló, hogy a király legszívesebben azt látná, ha a kiegyezési javaslatok az alkotmányosságot követelő 25. §. feltételeinek megfelelően intéztetnének el, az osztrák Reichsrath beleegyezik a tárgyalásokba. Ezek után pedig a magyar parlamentben épen nem lehet ellentállás és nemcsak hogy a közjogi pártok nem fognak ellenzékét képezni, de a függetlenségi párt sem fogja a vitát megújítani. Ma a képviselőház ülése után minisztertanács volt, a képviselőházban, ahol ezáltal csak a temetésre vonatkozó intézkedésekről volt szó és *Bánffy b.* miniszterelnök bejelentette, hogy mint a király személye körüli miniszter ügyeinek vezetője ma Bécsbe utazik. Ennek az

utazás
általán
nácsk
egyze

vetkez
tudatj
édes
jó rok
Julian
3/4 9 ó
ságán
után
halott
kor fo
szerin
nál ta
utczai
tetni.
rokon
szíve
hó 12
városi
Vilma
Szeke
és gy
hamv

aggod
támlás
megny
Vilmo
kért f
okvetl

bérlet
tettel
sekre,
1-ig a
7-ik s
aláírás
A C.)
vagy
szinüg
zottság
bérleti
reggel

Iro

„Népla
jelent
gazdák
„Gazda
daságo
gazd.
baromf
konyha
szőlóm
dás ren
tudniva
bérmen
hető R
Egyete

M
az utcz
ják a k
kell be
gény C
dalom
nézve.

utazásnak más politikai célja nincs s általában hiszik, hogy minden újabb tanácskozások nélkül sikerülni fog a kiigyezési kérdéseket simán elintézni.

Gyászrovat.

† **Halálozás.** Részvétellel vettük a következő gyászjelentést: Mély fájdalommal tudatjuk, felejthetetlen jó nőm, szeretett édes jó anyánk, testvérem s áldott emlékü jó rokon, Pap Istvánné szül. Szekeres Julianna asszonynak folyó hó 11-én esteli 3/9 órakor, életének 48-ik, boldog házasságának 27-ik évében, hosszas szenvedés után történt csendes kimúltát. A kedves halott földi részei folyó hó 13-án 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a péterfia-utcai 42-ik számú háznál tartandó rövid ima után a Kossuth-utcai sírkertben örök nyugalomra elhelyeztetni. Végtisztességtételére az elhunyt rokonait, barátait, és jó ismerőseit bánatos szívvel meghívjuk Debreczen, 1898. szept. hó 12-én. Bánatos férje: Pap István nyug. városi számtiszt. Gyermekai: Gizella; Vilma és Mariska. Egyetlen testvérei Szekeres András nejjével Kerek Erzsébet és gyermekeivel. Béke lengjen drága, hamvai felett!

SZINHÁZ.

* **A támlásszékek.** Pár nap előtt az az aggodalom merült föl, hogy a színházi támlásszékek nem készülnek el a színház megnyitásának napjáig. Most Schwarcz Vilmos butorgyáros annak kijelentésére kért föl, hogy a támlásszékek október 1-re okvetlenül elkészülnek.

* **A színházi bérlők figyelmébe.** A bérlés aláírás 14-én megkezdődik. Tekintettel a színházban most folyó építkezésekre, a színházigazgató irodája október hó 1-ig az Angol-Királynő szálloda emeleti 7-ik számú szobájába lesz, ahol a bérlés aláírások és előjegyzések elfogadhatók. A C.) bérlésre jelentkezőket az igazgató, vagy megbízottja összeírja, azonban a színházi bizottság e célra kiküldött albizottságának jogkörébe tartozik a páholy bérlési jog meghatározása. Hivatalos órák reggel 9-től déli 1 óráig tartanak.

Irodalom és művészet.

* „Gazdák könyve.“ István gazdának, a „Néplap“ ismert szerkesztőjének jó kis könyve jelent meg a fenti címen, melyet ajánlunk a gazdák, lelkészek és tanítók figyelmébe. A „Gazdák könyve“ felöleli az egész mezőgazdaságot, szól a talajművelésről, trágyázásról, gazd. növényekről, állatokról, méhészetéről, baromfiakról, selyemhernyóról, gyümölcs- és konyhakertészetről, nemes fűzművelésről, szőlőművelésről, borkészítésről, a gazdálkodás rendjéről, számvitelről és egyéb hasznos tudnivalókról. A könyv ára kötve és ajánlott bérmentes küldéssel 2 frt 20 kr., megrendelhető Rombay Dezső szerzőnél, Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

CSARNOK.

A sors.

(Regény.)

48.

— Irta: **Francisco de Renzis.** —

Fordította: **Váradai Ödön.**

(Folytatás.)

Mit tegyen? Még tovább is időzzék az utcán s várjon reggelig, mikor kinyitják a kaput. Akkor még hosszu négy órát kell bevárni. Négy álmatlan óra ez szegény Camillának, négy fájdalmas aggodalom teljes óra a várakozó leányra nézve.

Hirtelen egy alakot látott az utcán, ki a bezárt kapu előtt megállott. A bankár még lélekzetét is visszatartá, mintha amaz ajtó hozna segílyt.

Egy munkás volt az, ki miután a kocsisra bámult, kulesot vett elő zsebéből s gyorsan kinyitá a kaput. Forneri azonnal leugrott a kocsirol s visszatartá a szegény ember karját, ki egészen megzavarodva félelmében kiáltozott.

— Ne féljen derék ember; ne féljen; hát nem látja, hogy nem vagyok tolvaj? — kiáltá piemonti tájnyelven a bankár.

— Ej, hát mit akar — kérdé megnyugodva a férfi. — Volt egy pár soldim (csekély értékű olasz pénznem) s nem szerettem volna egy gazemberrel találkozni. . . . De hát mit akar ön ezen időtájt?

— E házba akarok menni, csemettem s lármázom már három órája, anélkül, hogy valaki rám hederített volna — viszonozá Forneri.

Persze, azt is elhiszem — viszonzá amaz — a házmester az ötödik emeleten hál, s ha egyszer becsukja a kapuajtót, nem látható többé. Ez bizony éppen nem uraságoknak való ház. . . .

Forneri visszaküldé a kocsi s a munkás társaságában a lépcsőhöz ment. Az irigység egy nemét érzé a szegény emberrel szemben, ki miután ijedelméből magához tért, nevetett tévedése felett s szegénysége daczára boldognak látszott.

— De hát mit keres ön ezen patkány fészekben? — kérdé ő, mialatt egy mécesest gyújtott, hogy a sötét, nedves lépcsőkön világítson. — Kif keres ön ezen órában? Egy kaland nem vezetheti önt reggeli három órakor e lépcsőhöz, mert a pineztől a háztetőig nincs is itt 60 éven aluli asszony, kivéve feleségemet, ki éppen 48 óra előtt ajándékozott meg a hatodik gyermekkel.

— Ventureli kapitányt keresem — felelé szárazon Forneri.

— Ah, a kapitányt a harmadik emeleten, ki egész éjjel tanul, — mint valami karthauzi szerzetes?

Forneri igenlőleg intett fejével s a munkás folytatá; Az előző éjjel még később jöttem haza mint ma; ekkor láttam az ajtó hasadékon, hogy ő fejét kezeire támasztva ült s annyira el volt mélyedve tanulmányában, hogy nem hallott, nem látott.

Jó éjszakát kívántam neki s ő nem is vette észre. Oh, mondtam önnek, ezt igazán lehet nevezni fiatal embernek, szelíd nyájas mindenkiel szemben s mindig kész másoknak segiteni, arany szive van; a házmester is azt mondja. Az Isten valóban igazságosan tett, midőn őt megjutalmazta. Egy menyasszonynyal áldotta meg, még pedig olyanal, amelyet csak kívánni lehet. Megérdemli, mondom, megérdemli.

Most van egy éve, a mikor Custozánál több bordája megsérült. He, he! Lássa ön, a csatába menni s élve visszatérni ez is szerencse. Én, ki a 48-iki küzdelmekben résztvettem, vállamban reumát hoztam magammal. . . . de nem érdemrendet. De nem akarom magamat dicsérni, de már megérkeztünk, kedves uram, itt a kapitány szobája. . . . S gyengéden folytatá: „Lássa ön, itt ül; tanul, mint rendesen, éppen úgy ül itt, mint tegnap.

Ajtaja soh' sincs bezárva. . . . nem fél a tolvajoktól, úgy mennek hozzá, mint valami malomba. . . . Tovább is kísérem önt?

— Nem, köszönöm jó barátom — felelte Forneri a munkás kezét szívélyesen megszorítva. — Nem szükséges tovább.

A derék ember vig dal tudolva, talán a gárda csapattal való hadjárására gondolva, ment a feljebb lépcsőkön, mialatt Camilla atyja kinyitá a csupán betámasztott ajtót, mely őt Fortunatotól elválasztá.

XIX.

A szoba egyszerűen volt berendezve. Egy ágy, fogas, pamlag, két asztal s egy pár szék képezték összes butorzatát. Maguk e butorok is ellenszenves benyomást gyakoroltak az emberre.

A pamlag és a függöny szövete között, — az egyik élénk piros, a másik halvány színű volt — nem volt semmi rokonság, hanem valószínűleg évtizedek választották el őket egymástól. A foltozott szőnyeg, mely a szivárvány valamennyi színeit egyesíté magában, ezekhez kiáltó ellentétet képezett.

Szerencsére a szoba homályos volt. A homályban pedig az a csekély világosság, mely az egyik ablakon beszűrődött, valamennyi tárgynak egyenlő szint adott s enyhíté a közöttük uralkodó nagy diszharmoniót.

Ez órában a szoba még sötétebb volt, mint máskor, egy gyertya halvány fénye csak a legközelebb eső tárgyra vetett pár sugarat és az arabeskekkel díszített falat homályban hagyta.

A ruhafogason köpenyek, egyenruhák, kardok fűgtek. Mintegy kísértetek gyanánt tűntek fel ezek, melyek ide lettek idézve, hogy azon küzdelemnek, mely a bankár és leendő veje között lefolyni készült, néma tanui legyenek.

Fortunato az asztalnál ült; a fény arczára vetődött s arcának határozott, éles körvonalai a homályos háttérből még inkább kiváltak.

Fejét jobb kezére támasztá, míg bal keze csaknem élettelenül csüngött. Az asztalon előtte egyszerű tentatartó s sok üres lap, a melyeken legfelül egy megkezdett levél feküdt.

Forneri azt hitte, egy halott házába lép. Nem hallatszott semmi mozgás, semmi nesz, csupán a szoba egyedüli lakójának lélekzetét lehetett hallani.

A földön nagy esomó széttépett írás feküdt nagy rendetlenségben; a szél, mely az ajtón betolult, a köpenyeket gyöngéden lóbáztta jobbra-balra, a gyertya lángját oldalt hajlította s majdnem eloltotta. Fortunato mereven bámult maga elé.

(Folyt. köv.)

Ingtatlanok forgalma.

A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál.

1. Harsányi János megveszi Kazay József és neje Jankó Mária 382 $\frac{1}{4}$ ööl területű homok-kerti ingatlanait 270 forintért.

2. Özv. Csáki Gergelyné Nyári Mária, Csáky Gergely, Csáky István, Csáky Csáky Sándor, Csáky Julianna és Csáky Zsuzsanna halápi kaszállójukat eladják Ötvös Jánosné Kis Sárának 1500 frtért.

3. Szép József megveszi Lókodi Ferencz és neje B. Szabó Anna 2 hold 132 ööl területű ujosztású földjét 400 frtért.

4. Jándi István és neje Gyarmati Zsuzsanna megveszik Téglás Ferencz és Téglási Gábor 819 ööl területű ingatlanát 1100 frtért.

5. Banesi Gábor és neje Major Zsuzsanna megveszik Fülöp József és neje Matkó Mária 6 hold 150 ööl területű ondódi földjüket 2400 frtért.

6. Balogh István és veje Szabó Zsuzsanna megveszik Kozák János és társai 6 hold 625 ööl területű ujosztású földjeiket 2574 frt 87 krért.

7. Ifj Gyarmati István és neje Liptai Mária megveszik özv. Ember Istvánné s Bugdi János 2 hold 1150 ööl területű ondódi földjüket 900 frtért.

8. Balogh Györgyné Harsányi Julianna megveszi Vas András és neje Pap Amália 300 ööl területű csapó kerti szöllőjét a rajta levő épületekkel együtt 4200 frtért.

Menetrend.

I. Debreczeni országos vásár alkalmával (az ugynevezett fővásár vasárnapi és hétfői napján)

a) Debreczen—püspökladányi vonal.

1776 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások	Vegyes von 1723 I. II. III. o.
146	ind. Püspök-Ladány érk.	128
203	Kaba	108
223	Szoboszló	1244
234	Vérvolgy 104. sz. őrház	×1231
241	Ebes	1224
250	Ondódi 107. sz. őrház	×1214
303	évk. Debreczen ind.	1200

b) Debreczen—szerencsi vonal.

4667 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások	4670 sz. vonat I. II. III. o.
719	ind. Hadház érk.	358
×737	Alsó-Józsakert 117. számú őrház	×340
755	évk. Debreczen ind.	320

II. Nyiregyházi országos vásár napján

4668 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások	4669 sz. vonat I. II. III. o.
554	ind. Debreczen érk.	607
×614	Alsó-Józsakert 117. számú őrház	×550
634	Hadház	533
648	Téglás	519
708	Ujfehértó	456
×721	Császárszállás m. r. h.	×426
781	évk. Nyiregyháza ind.	414

III. Szatmári országos vásár napján:

1779 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások	1774 sz. vonat I. II. III. o.
656	ind. Királyháza érk.	702
730	Fekete-Ardó	642
×738	Neveltonfalú 98. sz. őrház	×628
741	Halmi	622
800	Mikola	540
825	évk. Szatmár ind.	513

IV. Munkaosi országos vásár napján:

470 sz. vonat I. II. III. o.	Állomások
556	ind. Csap
608	Eszeny 225. sz. őrház
626	Bátyu
643	Barkaszó 278. sz. őrház
656	Sztrabicsó-Gorond
717	évk. Munkács

V. Derecskei országos vásár napján:

Vegyes vonat 4515 4517 I. II. III. o.	Állomások	Vegyes vonat 4516 4518 I. II. III. o.
850	420 ind. Derecske érk.	704 254
9		
910	440 érk. Sáránd ind.	645 234

Megjegyzések.

1. Az állomások neveitől balra fekvő idők felülről lefelé, a jobbra fekvő idők pedig alulról felfelé olvasandók
2. A vonatok közlekedési ideje a közép-európai idő szerint van kitüntetve.
3. Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő a percek aláhúzásával van megjelölve.
4. × = Feltételes megállás.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: Konecz Ákos.
Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

3 tuczat 5 forintért
valódi francia

Gummi

vagy

Halhólyagot

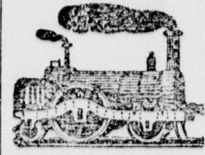
840-26-3

a legfinomabb minőségben szállít a „Nagybani gummiáru raktár” IX. ker., Üllői-ut 21. szám. — Szétküldés titoktartás mellett utánvétellel, nem tetsző árúkat a pénz visszaadatik.

Bérekocsik dijszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszamra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	8	2
II. Órasszamra.		
Fél óra	40	30
Háromnegyed óra	60	45
Egy egész óra	80	60
Minden következő óra	40	30
Az utolsó óra túl felőrára vagy kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Tomotéseknél (vallaskülönbség nélkül), ha a vég-tisztelesség a templomban történik	2	1 40
A temetőbe ki és vissza	1 20	80
A haztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	60	40
A színházba menet	80	60
A színházból jövet	80	60
Bármely vasúti indóház vagy rektárhoz nappal menet vagy jövet kézi tászkával	50	30
Éjjeli menet vagy jövet kézi tászkával	90	60
A kocsis mellé elhelyezett minden darab malha után 10 kr. jár	50	30
A korcsolyázó vagy csónakázó tóhoz, cukorgyár, légszuszítár, kertészeti egylet és gözmalomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	50	30
A nagyterdei fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	1	70
Minden következő óra	60	40
Külső három- és lövésárterre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
Minden következő óra	40	30
A katonai lakánnyához és katonai kórházhoz me-net vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	80	60
Minden további órára	40	30

A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítottak.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1898. május hó 1-től
— Egységes vasúti idő szerint. —

Debreczen—Budapest (M. áll. v-tól.)

Debreczenből indul	Vonat	Érkezik
P-Ladány*	12.— déli Vegyesvonat	1.28 délután
P-Ladány	3.37 délután Tv. sz. sz.	5.11 délután
P-Ladány	8.15 este Személyvonat	9.45 este
Budapest	9.01 reggel Gyorsvonat	1.54 délután
Budapest	12.36 délután Személyvonat	8.10 este
Budapest	10.27 este Személyvonat	5.35 reggel

Debreczen—M.-Sziget

Szatmár	5.22 reggel Személyvonat	1.— délután
M.-Sziget	3.— reggel Személyvonat	9.45 délelőtti
M.-Sziget	3.56 délután Személyvonat	10.49 este
M.-Sziget	6.59 délután Gyorsvonat	11.40 este
M.-Sziget	6.55 este Tv. sz. sz.	7.— reggel

Debreczen—Szerencs

Szerencs	8.25 reggel Személyvonat	11.26 délelőtti
Szerencs	4.02 délután Személyvonat	7.06 délután
Szerencs	7.05 este Személyvonat	9.55 este

Debreczen—Füzes-Abony

Füzes-Abony	4.42 reggel Vegyesvonat	8.24 délelőtti
Füzes-Abony**	4.16 délután Vegyesvonat	8.00 délután

Debreczen—Nagy-Léta—Vértés

N.-Léta—Vértés	8.35 reggel Vegyesvonat	10.46 délelőtti
N.-Léta—Vértés	4.21 délután Vegyesvonat	6.24 délután

Debreczen—Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök

B.-Szt-Mihály	5.28 reggel Vegyesvonat	8.58 reggel
B.-Szt-Mihály	4.06 délután Vegyesvonat	7.08 délután

* Minden kedden
** Csak Tisza-Füredig.

KEIL-LAKK

(Glasur)

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.
1 nagy palack ára frt 1.35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására.
1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.
1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

822-12-7

Szent-Királyi Tivadar ezégnél Debreczenben.

Csokonai

nyomda- és kiadó-részvénytársaság

könyvkötészetében

Debreczen, Piacz-utca, a városházzal szemben; bemenet a hal-
utca felől is,
mindennemű bekötési munkák a legszebben,
legtartósabban és a mi fő: a legolcsóbban
készítetnek.

Iskolai könyvek darabja 15 krtól feljebb.

Mindennemű disz munkák, térképek és más fali táblák,
felragasztása stb. a leggondosabban eszközöltetik.